

PRACOVNÍ TÝM RHSD ČR PRO MÍSTNÍ ROZVOJ A FONDY EU
Zápis č. 51
Praha, MMR – Staroměstské nám. 6, Praha 1 (Akademie veřejného investování)

12. června 2020 10:00 – 11:30 hod.

Zápis vyhotovily
Schválila

Martina Příbylová, Katarína Husárová, Radka Štorková
Daniela Grabmüllerová

OBSAH JEDNÁNÍ:

- 1. Zahájení a úvod**
- 2. Stav implementace programů v rámci období 2014-2020**
- 3. Informace o přípravě programového období po roce 2020**
 - a) **Aktuální stav příprav Víceletého finančního rámce 2021-2027**
 - b) **Integrované nástroje – aktuální stav příprav ITI a CLLD**
- 4. Různé**
 - a) **Aktuální stav příprav Akčního plánu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+**
 - b) **Souhrnný akční plán Strategie restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje 2019-2020**
- 5. Shrnutí a závěry**

K jednotlivým projednaným bodům jednání:

1. Zahájení a úvod

Klára Droznová přivítala přítomné a nejprve omluvila nepřítomnost NM Grabmüllerové, která kvůli účasti na právě probíhajícím jednání na ÚV přijde o něco později. Poté představila program jednání, který byl schválen beze změn. Videokonferenční jednání pléna RHSD se uskuteční 29. června 2020.

2. Stav implementace programů v rámci období 2014-2020

Klára Drozová nejprve informovala o stavu čerpání na úrovni Dohody o partnerství (DoP) a jednotlivých operačních programů ke konci května 2020. Výrazná změna směnného kurzu, k níž došlo v důsledku koronavirové krize, přispěla k navýšení objemu celkové alokace v českých korunách o 26,7 mld. Kč v porovnání s alokací ke konci března 2020. V právních aktech o poskytnutí/převodu podpory bylo ke konci května 2020 vydáno 543 mld. Kč. Optimální limit čerpání stanovený na 93 % celkové alokace do konce roku 2020 splnily již 3 OP. Hodnota prostředků vyúčtovaných v žádostech o platbu činila 279 mld. Kč. Na národní úrovni byly pro tento stav doporučeny dva limity – 53 % celkové alokace ve finančních prostředcích vyúčtovaných v žádostech o platbu do konce června 2020 a 63 % celkové alokace programu do konce roku 2020. Limit čerpání n+3 splnily všechny programy kromě OP PIK a OP PPR. Oba programy by však měly toto pravidlo bez problémů splnit. V žádostech o průběžnou platbu bylo do EK ke konci května odesláno celkem 267 mld. Kč.

Ve srovnání mezi zeměmi V4+4 na datech ke konci března 2020 si ČR vede velmi dobře. Jsme na 2. místě ve vyhlášených výzvách, na 4. místě v zaregistrovaných žádostech o podporu, na 5. místě v právních aktech o poskytnutí/převodu podpory a v proplacených prostředcích na 2. místě. Na úrovni EU se sleduje stav proplacených prostředků – ČR byla ke konci dubna 2020 na 16. místě, což znamená posun o dvě pozice vpřed oproti březnu 2020.

MMR-NOK také na základě úkolu zadaného vládou provedl analýzu volných finančních prostředků ESIF v ČR, které by mohly být využity v boji proti koronaviru. Vnější přesuny mezi OP však nakonec nebudou nutné, protože koronavirová opatření již mají schválené financování ze státního rozpočtu. V souvislosti s koronavirem byla též pozastavena realokace prostředků z OP PIK do IROP za účelem podpory digitalizace stavebního řízení. Ta bude financována z vlastních prostředků v rámci IROP. MMR-NOK také provedl pravidelné vyhodnocení rizikovosti programu, tzv. semafor, a to k datu 31. prosince 2019. Jediným červeným, tj. vysoce rizikovým programem je OP PIK; mezi oranžové, středně rizikové programy patří OP ŽP, OP PPR a OP R. Ostatní programy mají nízké riziko. MMR-NOK dále vypracoval i Výroční zprávu o implementaci DoP za rok 2019. Zpráva byla schválena vládou dne 11. května 2020.

Co se týče opatření na boj s koronavirem, EK vydala dvě nařízení s názvem Investiční iniciativa pro reakci na koronavirus – CRII a CRII+. Tato nařízení dávají ČR větší flexibilitu při nakládání se zbývajícími prostředky. ČR byla ve vyjednávání velmi úspěšná a její požadavky byly akceptovány. Je tedy umožněno např. 100% spolufinancování z rozpočtu EU nebo 10% flexibilita při uzavírání programů. Nyní je vyjednáván další návrh na úpravu legislativy, tzv. REACT-EU, který byl zveřejněn 28. května 2020. Jeho cílem je vyrovnat disparity mezi ČR vzniklé v důsledku koronavirové krize. Strukturální fondy na roky 2020-2022 by měly navíc získat 58 mld. EUR. Výše národních obálek však zatím není známa, bude určena na základě zhodnocení dopadů na HDP každého ČR k datu 30. srpna 2020. S ohledem na nedostatek času tak zřejmě bude následná implementace složitá. MMR-NOK také vydal několik doporučení, jak nakládat s aktuální situací. Řídící orgány se snaží reagovat na koronavirovou krizi a vyhláší zvláštní výzvy v rámci svých programů.

3. Informace o přípravě programového období po roce 2020

Klára Drozová informovala o aktuálním průběhu vyjednávání nové legislativy EU. Tři z celkových osmi bloků obecného nařízení již byly projednány v trialozích. Pokrok v jednání byl schválen Coreperem, a to i v případě nařízení o Evropské územní spolupráci. Tzv. negobox je prozatím z vyjednávání vyňat. Za současného HR PRES měly trialogy pokračovat, kvůli koronaviru však musely být zastaveny. Rovněž bylo zahájeno jednání o nově vytvořeném Fondu pro spravedlivou

transformaci (FST), jehož návrh byl zveřejněn v lednu 2020. Objem prostředků v tomto fondu činí 40 mld. EUR, ČR by měla získat 3,5 mld. EUR.

a) Aktuální stav příprav Víceletého finančního rámce 2021-2027

Michal Částek informoval o průběhu vyjednávání původního návrhu Víceletého finančního rámce 2021-2027 (VFR). Představil nový návrh VFR, který víceméně vychází z únorového návrhu Ch. Michela, a jeho nové nástroje. EK nově navrhuje vytvořit dluhový nástroj ve výši až 750 mld. EUR - 500 mld. skutečné výdaje, 250 mld. půjčky členským státům. Implementace je navrhována v prvních 4 letech, proplácení výdajů v roce 2028 až 2058. Dalším novým nástrojem je podpora oživení a odolnosti ve výši 560 mld. EUR a 310 mld. EUR na granty. Samotný účel tohoto nástroje je diskutabilní, stejně jako výpočet alokací – není promítnut dopad pandemie. Nástroj REACT-EU je navrhován ke zvýšení finančních prostředků v kohezi formou půjčky - 5 mld. EUR letos a 50 mld. EUR v letech 2021-2022. Výhodou jsou flexibilnější pravidla a nevýhodou nepředvídatelnost alokací - pro roky 2020 a 2021 budou zveřejněny až na podzim tohoto roku. Nový návrh VFR rovněž obsahuje navýšení finančních prostředků na rozvoj venkova, kde alokační klíč zůstává stejný, a pro Fond pro spravedlivou transformaci (FST), kde dojde k navýšení o 3,4 mld. EUR ve stálých cenách. MF ČR připravuje k nástrojům obnovy rámcovou pozici a samostatnou rámcovou pozici ke způsobu financování. Předpoklad schválení sektorové legislativy je do konce tohoto roku za DE PRES.

Jan Šebesta se vyjádřil k plánu obnovy a k FST z hlediska působnosti Svazu průmyslu a dopravy ČR. Vyslovil apel na paní ministryni Dostálovou, paní ministryni Schillerovou a pana premiéra Babiše k nastavení optimálních pravidel pro čerpání finančních prostředků z fondů EU.

Klára Drozová představila nejbližší kroky v nastavení FST na národní úrovni. Nastavení implementace bude představeno na jednání Rady ESIF na pracovní úrovni dne 30. 6. 2020. Probíhá koordinace s kolegy při přípravě plánů pro udržitelnou transformaci a s kolegy z modernizačního fondu.

Michal Částek uvedl celkovou alokaci pro ČR na FST, a to 204 mld. Kč. Informoval o možnostech úpravy pravidel v rámci vyjednávání FST – prodloužení období, částky bez příspěvku z koheze, nižší míry národního spolufinancování nebo nastavení podmínek způsobilosti.

Klára Drozová informovala o vyjednávacích prioritách ČR. Uvedla, že MMR-NOK uskutečnil videojednání s německým NOK. Panuje shoda nad mnoha prioritami v rámci přípravy programového období 2021-2027. Snaha německého NOK schválit návrh REACT-EU a VFR na začátku DE PRES.

Michal Částek vyslovil souhlas s novými vlastními zdroji v rámci VFR, kde propočtovým ukazatelem budou recyklované plasty. EK ještě nepředstavila legislativní návrhy k novým vlastním zdrojům - uhlíkové clo, poplatky za fungování vnitřního trhu atd. Diskuse s EK na toto téma stále pokračují.

Josef Tabery informoval v rámci přípravy budoucího programového období 2021-2027 o zveřejnění strategií EK v rámci Green Deal a jejich možných rizicích pro ČR.

b) Integrované nástroje – aktuální stav příprav ITI a CLLD

Věra Karin Brázová představila aktuální novinky v přípravě integrovaných nástrojů ITI a CLLD, která pokračuje i navzdory koronavirové krizi. Co se týče nastavování nástrojů, ČR nyní patří mezi nejpokročilejší státy EU. V současné době je připravováno metodické nastavení a nastavení monitorovacího systému. V rámci ITI MMR dokončilo vymezení území všech 13 metropolitních oblastí a aglomerací. Do tohoto nástroje bude zahrnuto 5 OP, je nutné ještě dořešit vztah k nově vytvořenému FST. Nástroj ITI bude financován z EFRR a FS, zapojení ESF+ je zatím otázkou. CLLD bude v ČR opět realizován jako multifundový nástroj. Financován bude z EFRR, ESF+ a EZFRD. Důraz bude

kladen na animační činnost MAS a na spolupráci se žadateli. Na plánované aktivity CLLD nebude mít koronavirová krize pravděpodobně větší dopad. V případě měst jsou očekávány znatelné dopady v dalších letech, v letošním roce se zatím neočekávají.

Josef Tabery požádal o aktualizaci rozdělení oblastí podpory mezi jednotlivými OP, protože se v souvislosti s probíhajícími jednáními neustále mění.

4. Různé

a) Aktuální stav příprav Akčního plánu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+

Radana Leistner Kratochvílová uvedla, že Akční plán a jeho aktivity budou v důsledku koronavirové krize revidovány. Vlivem těchto nových skutečností bude nutné redukovat či případně doplnit původní aktivity. Posíleny budou např. aktivity s ekonomickými důsledky, cíleno bude na území s rostoucí nezaměstnaností. Nově by měla být posílena podpora cestovního ruchu a kultury. Vládou byl tento týden schválen „Krizový akční plán pro oblast cestovního ruchu“, který bude do AP SRR promítnut pro určitý typ území. Regionální stálé konference mohly navrhnout nové regionálně-specifické aktivity. Akční plán bude multizdrojový a bude zahrnovat jak dotační tituly rezortů, tak financování z EU. V červnu by měly být navrhované aktivity projednávány s rezorty. Na přelomu července/srpna 2020 bude Akční plán zaslán do MPŘ a v září 2020 by měl být projednán vládou.

Jan Wiesner v diskusi doporučil počkat s revizí Akčního plánu až na dobu, kdy budou známe konečné důsledky ekonomické krize. **Radana Leistner Kratochvílová** odpověděla, že si těchto omezení jsou vědomi. MMR bude vývoj situace pečlivě sledovat a Akční plán případně upravovat dle aktuální potřeby.

b) Souhrnný akční plán hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje

Karel Tichý informoval o potřebě revize návrhu Akčního plánu strategie RE:START pro roky 2020-2021 v důsledku dopadů koronavirové krize. V průběhu května 2020 byly znovu získávány podněty z regionů ohledně navržených opatření, na základě nichž bude možné rámec opatření případně modifikovat. Návrhová verze Akčního plánu již prošla připomínkováním již ve VPŘ na MMR. Zanedlouho bude zahájeno MPŘ pro aktualizaci Strategického rámce hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje, což je základní dokument strategie RE:START, kde je nově zahrnuta i průřezová horizontální priorita Transformace energetiky. **Karel Tichý** dále vyzdvihl význam aktivity Uhelné komise, na jejíž činnosti se také Oddělení RE:START podílí. Zmínil provázanost programu RE:START, aktivit Uhelné komise, FST a plánů spravedlivé územní transformace. MMR zkoordinovalo vznik přípravného týmu pro přípravu plánů spravedlivé územní transformace, ve kterém jsou mimo zástupců MMR i zástupci MPO, MŽP, MPSV, MŠMT, ÚV i regionů. Poprvé zasedal 13. května 2020. MMR se podařilo se získat i expertní podporu v rámci technické asistence z úrovně Structural Reform Support Programme. Dále byly zmíněny i problémy související s přípravou transformačních projektů v rámci možnosti využití prostředků FST - zejména omezená absorpční kapacita v regionech, resp. potřeba kvalitního developingu transformačních projektů. Cílem je absorpční kapacitu posílit všemi dostupnými prostředky – k tomuto účelu by mohla napomoci i další specifická technická asistence z úrovně Sekretariátu Platformy pro uhelné regiony v transformaci bude poskytnuta mj. Karlovarskému kraji, kde je nejsložitější situace. Sdílení zkušeností probíhá i na zahraniční úrovni s kolegy z Německa, Slovenska a Polska.

V diskusi na dotaz **Jana Šebesty** ohledně stavu přípravy projektů RE:STARTu **Karel Tichý** odpověděl, že již existuje několik projektů strategického charakteru. Obecně je ale jejich příprava dlouhodobou záležitostí. Pozitivním trendem je změna strategického uvažování v regionech.

Daniela Grabmüllerová, která se mezitím vrátila z jednání na ÚV, závěrem poděkovala všem přítomným za aktivní účast.

5. Shrnutí a závěry

- PT RHSD vzal na vědomí informace o stavu implementace programů v rámci období 2014-2020.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o přípravě programového období po roce 2020 a dále i informace o stavu příprav VFR 2021-2027 a integrovaných nástrojů ITI a CLLD.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o aktuálním stavu příprav Akčního plánu Strategie regionálního rozvoje ČR 2021+.
- PT RHSD vzal na vědomí informace o Souhrnném akčním plánu hospodářské restrukturalizace Ústeckého, Moravskoslezského a Karlovarského kraje.